

Pels camins de l'Alt Camp

8

*Miramar,
una balconada
oberta al Camp*

Text i fotografia: Enric Fonts i Ferrer
Revisió lingüística: Pep M. Canela i Cunillera
i Servei de Català de l'Alt Camp
Mapa: Institut Cartogràfic de Catalunya
Coordinació: Servei Comarcal de Turisme
del Consell Comarcal de l'Alt Camp

Nota: Qualsevol descripció fixada en un mitjà escrit queda limitada en un espai i en un temps concret. La pròpia evolució del paisatge i l'activitat humana faran que algunes de les explicacions puguin perdre vigència en el decurs del temps.

8. Miramar, una balconada oberta al Camp

En aquesta excursió podrem descobrir la serra de Miramar. És difícil trobar un altre nom que reflecteixi de manera tan encertada la situació topogràfica de Miramar, un llogaret arrapat al peu de la Cogulla de la serra homònima, una balconada esplèndida a la plana del Camp i a la mar Mediterrània. Partim de Valls, població situada a la plana i envoltada per les “valls” de nombrosos torrents; una ciutat moderna i industrial, capital de l'Alt Camp. Deixem a un costat l'immens polígon industrial i passem per camps de conreu i paisatges tranquils i agradables per caminar. Sense ni adonar-nos-en, arribem a Masmolets, un poblet que ha sabut conservar l'essència del temps. Uns passos més i ja ens plantem a Fontscaldes, lloc privilegiat on es van establir els ibers, els quals ens deixaren el llegat d'un forn ibèric. Posteriorment ens haurem d'enfrontar a l'ascensió de la muntanya, que s'alça imponent davant nostre, tot i que ens ofereix uns camins amables. Després de fer múltiples giragonses, anirem guanyant alçada fins a assolir el poblet. Ja només ens caldrà passejar pels carrers i respirar l'aire característic de l'indret, barreja de camp, bosc i mar; un lloc ideal per reposar el cos i la ment.

L'excursió pot començar a Valls, Masmolets, Fontscaldes o la Fassina (a la carretera dels Masos, entrant pel tomb de la Paella de la N-240); tot depèn de les ganes o del temps de què disposeu. Als tres pobles trobareu servei de restaurant i lloc per aparcar els vehicles. A la masia de la Fassina tan sols hi ha un petit racó per estacionar un cotxe.

El camí de la Verneda

8. Miramar, balconada oberta al Camp

Temps

Distància

0:00
Parcial

0:00
Total

0,000
Parcial

0,000
Total

Valls. La ciutat és coneguda arreu com a bressol dels castells i la calçotada. Capital de la comarca de l'Alt Camp, compta entre el seu patrimoni amb l'església arxiprestal de Sant Joan, i les de la Mare de Déu del Lledó, del Carme, de Sant Francesc i de Sant Antoni. Disposa d'un seguit d'atractius que la fan interessant de visitar, com la capella del Roser (amb les rajoles vidriades del segle XVII, que presenten passatges de la batalla de Lepant) o el Museu de Valls (on es pot trobar una de les millors col·leccions d'art català dels últims cent vint anys).

Val la pena visitar la ciutat en el marc d'alguna de les festes que es duen a terme al llarg de l'any: els Tres Tombs, la Gran Festa de la Calçotada, la Candela, Sant Joan, la Firagost o Santa Úrsula. En aquestes dates podreu gaudir de les tradicions arrelades a la ciutat (els

Pels camins de l'Alt Camp

cavalls i carruatges, el bestiar i, no cal dir, les exhibicions castelles-res). Compta amb tots els serveis necessaris: allotjament, restauració, comerç, etc.

Cruïlla de la carretera de Montblanc amb el carrer de la Creu de Cames (228 m) (pal). El recorregut comença a la carretera de Montblanc, davant de la Creu Roja i del Parc de Bombers. Anem pel carrer de Sor Filomena Ferrer, que puja paral·lel a la carretera, la qual s'enfonsa per creuar la via del tren. Hi ha un pal que ens indica el recorregut, senyalitzat com a PR-C 5, amb senyals blancs i grocs. Passem per davant del Monestir de la Immaculada, de les Monges Mímines. Caminem en direcció nord/nord-est. Passat l'edifici, el carrer es converteix en passeig i, al final d'aquest, travessem la via del tren de Roda de Berà a Picamoixons per sobre un pont. Encetem el camí de la Verneda i deixem definitivament la ciutat de Valls enrere. Tot i amb això, el camí, asfaltat, és molt concorregut perquè hi trobem força masies i xalets. A mà dreta i enfonsat, circula el barranc de la Xamora, a l'altre costat del qual sobresurten els blocs del barri de Santa Úrsula.

0:08 0:08

0,700 0,700

Bifurcació (pal). Continuem recte cap al nord. Deixem, a l'esquerra, el camí de Masmolets.

0:06 0:14

0,500 1,200

Enforcadura. Abandonem el camí de l'esquerra. Anem per la dreta acompanyats d'una paret de pedra i de camps de garrofers, d'avellaners, d'ametllers, d'oliveres; els conreus típics de les planes de secà.

0:03 0:17

0,300 1,500

Pont. Creuem per sobre un pont la variant N-240. Des d'aquest punt elevat distingim, al peu de les muntanyes, el campanar de Masmolets, el poble de Fontscaldes i, enfilat a la muntanya, el llogaret de Miramar i les antenes que coronen la Cogulla. Passem per davant d'alguns xalets. El camí ara ja és de terra.

0:03 0:20

0,300 1,800

Entrador. Deixem, a l'esquerra, l'entrador a una finca particular amb un senyal de prohibit el pas.

8. Miramar, balconada del Camp

0:03 0:23

0,300 2,100

Trifurcació (pal). Agafem el camí del mig, que pren la direcció nord-oest. Ens encarem a les muntanyes de Prades. Podem veure clarament el monòlit de Castell Dalmau a mig aire del puig d'en Marc, a l'esquerra de la vall del Brugent. El ferm del camí és força pedregós, amb alguns còdols i una mica enclotat. Aviat tornarem a adreçar-nos vers la Cogulla.

0:06 0:29

0,500 2,600

Derivació (pal). Anem pel camí de l'esquerra, que supera un petit graó de rocallís. La branca de la dreta mor als conreus. Remuntem la riera de Masmolets, a l'esquerra, i un marge de tapassot a la dreta. Aproximadament a cent metres deixarem un sender que creua el barranc per sobre un pont completament tapat per l'espessa vegetació.

0:06 0:35

0,500 3,100

Bifurcació (pal). Davant de la tanca metàl·lica d'una parcel·la trobem un pal "històric" instal·lat pels excursionistes de l'AAEET de Valls. Girem a l'esquerra (cap al nord-oest), de cara al coll Vell.

0:02 0:37

0,200 3,300

Encreuament (pal). Creuarem els carrers d'una urbanització poc reeixida. Girem a l'esquerra.

0:02 0:39

0,200 3,500

Gir a la dreta (pal). Deixem el carrer que continua recte per agafar el de la dreta, al fons del qual veiem l'església de Masmolets. Al bell mig dels carrers hi ha un pal de la línia elèctrica i un de senyalització del PR-C 5.

0:05 0:44

0,400 3,900

Masmolets (305 m). *Poble típic envoltat de vinyes del municipi de Valls, situat entre la capital de l'Alt Camp i Fontscaldes. Es té coneixement del terme des del s. XII.*

L'església, dedicada a sant Roc, s'aixeca sobre un aflorament de roca volcànica. A la clau de volta de l'arcada de la portalada hi ha gravada la data de construcció: 1808. Compta amb un bon restaurant.

Església de Masmolets

Antic pal indicador

Entrem a Masmolets per la plaça de l'Església. Creuarem el poble pel carrer principal, i pràcticament l'únic, que conformen les quatre cases.

0:01 0:45

0,100 4,000

Bifurcació. Som davant de ca l'Orpinell. Anem cap a la dreta pel camí de la Font, que està pavimentat. Aviat traspasarem la rasa de Masmolets. El camí de l'esquerra comunica el poble amb la N-240.

0:03 0:48

0,300 4,300

Cruïlla (pal) amb l'antic camí de Fontscaldes. Continuem recte pel camí asfaltat. De fet aquest encreuament és difícil de veure ja que tan sols la branca de la dreta és transitable; pel que fa a la de l'esquerra, més aviat sembla una rasa. Passarem per davant de les tanques d'algunes parcel·les.

0:08 0:56

0,600 4,900

Bifurcació (pal). Girem a la dreta, a l'est. Deixem el camí asfaltat, que gira 90° cap al nord. Un cartell ens indica que som al polígon 25 de Palau de Reig.

0:03 0:59

0,300 5,200

Rasa de Fontscaldes i camí travesser. Arribem al camí de Vilafranca a Montblanc; el prenem cap a l'esquerra (nord) per la vora de la rasa. Tornem a passar entre les parcel·les de Palau de Reig.

8. Miramar, balconada del Camp

Temps 2 h 24'

Dificultat

11,600 km

Distància

8. Miramar, balconada del Camp

0:06 1:05

0,500 5,700

Encreuament (pal). Travessem la rasa de Fontscaldes i un camí que mena als conreus. Som al bosc del Simon. Fem uns primers passos cap a l'oest, però tot seguit tornem de cara a la Cogulla, que veiem més a prop. Pel costat dret, que ara sembla una rasa, circulava l'antic traçat del camí de Vilafranca.

0:10 1:15

0,800 6,500

Gir a l'esquerra. Anem per sota d'un marge. Deixem l'antic camí, molt malmès, que continua recte cap a Fontscaldes; ara és intransitable.

0:03 1:18

0,300 6,800

Vial de servei de la carretera N-240. Ens hi incorporem cap a l'esquerra. Uns deu metres abans hem deixat, a mà dreta, el camí Vell de Masmolets, que ara és impracticable.

0:06 1:24

0,500 7,300

Accés a Fontscaldes (395 m). Continuem recte. A la dreta tenim l'accés, per sota la N-240, al poble de Fontscaldes, a l'altre costat de la carretera.

Fontscaldes (401 m). *Situat a la falda de la serra de Miramar. És agregat a Valló, però amb una personalitat pròpia. Un dels atractius més importants d'aquest petit poble és el jaciment ibèric, on es va descobrir una col·lecció de ceràmica que actualment és al Museu Arqueològic de Barcelona i un forn d'època ibèrica. L'església parroquial està dedicada a sant Simó; va formar part de les possessions del Monestir de Santes Creus durant molt de temps.*

Compta amb dos restaurants.

0:02 1:26

0,200 7,500

Bifurcació. Seguim amunt fins a trobar la carretera. Per la dreta marxa el camí que va cap a la torre de la Mixarda i Figuerola del Camp. També a mà dreta trobem les restes del forn ibèric, tapat per una coberta no massa escaient.

0:01 1:27

0,100 7,600

Carretera N-240 i camí. Arribem a la carretera; la seguim pocs metres i girem a la dreta pel camí.

Coberta de protecció del forn ibèric

0:05 1:32

0,400 8,000

Enforcadura. Torcem a la dreta. Hem anat donant el tomb a un turó ocupat pel bosc del Vives, de pi blanc jove. El camí que deixem a l'esquerra fa cap al tomb de la Paella.

0:05 1:37

0,400 8,400

Trencall. Decanem pel trencall de l'esquerra, que ens orienta cap al nord. El camí de la dreta retorna a Fontscaldes per la solana del turó. El de davant condueix a la torre de la Mixarda i Figuerola del Camp. Passem entre vinyes i entrem al bosc. Més endavant, el camí passa pel llit de la rasa.

0:06 1:43

0,500 8,900

Granges del Roca. Ens queden a l'esquerra. El viarany va cap al nord entre marges de pedra. Pugem una mica i deixem la rasa.

0:03 1:46

0,300 9,200

Bifurcació revessa. Se'ns ajunta per la dreta un caminó que puja del fons de la barrancada. Continuem pujant.

0:01 1:47

0,100 9,300

La Fassina (460 m). Arribem a la gran masia de la Fassina, on trobem la carretera dels Masos. La seguim a la dreta en direcció a Figuerola del Camp. Per l'esquerra va a trobar la N-240, just al tomb de la Paella.

8. Miramar, balconada del Camp

0:02 1:49

0,100 9,400

Bifurcació pista (pal). Deixem la carretera dels Masos i girem a l'esquerra per una pista ampla que s'encara a la muntanya. Per la dreta i sota els fils elèctrics, treu el nas el mas de Mandil. Una mica més amunt, i a tocar del camí, trobem les restes d'un mas envaït per la vegetació. El camí s'enfila. Passem entre les parets d'una pallissa enrunada i el peu d'una torre de molt alta tensió. Des d'aquí tenim una bonica vista del poble de Miramar enfilat al penya-segat.

0:07 1:56

0,500 9,900

Derivació. Seguim per la dreta. El camí de l'esquerra planeja cap al barranc de la Font Fresca. Passats 100 metres, en deixem un altre a l'esquerra que va al peu d'una torre d'electricitat. A l'altre costat, un camí perdut fa cap al mas de Mandil.

0:06 2:02

0,300 10,200

Bifurcació revessa. Per l'esquerra, el camí de la Font Fredda ve a enllaçar amb el nostre.

0:02 2:04

0,100 10,300

Collet (576 m). Arribem a un collet. Hi trobem una franja desarbrada que actua com a tallafocs i també un camí que el segueix. Agafem el camí de més a l'esquerra, que puja. A la mateixa mà podem veure un marge i, just ran de terra, una arqueta de registre d'aigua on, si ens convé, tenim l'oportunitat d'omplir la cantimplora.

Així que continuem pujant se'ns presenta una esplèndida vista de la cresta de la serra Carbonària, el coll de Prenafeta i el tossal Gros; als peus s'estenen els boscos del Sant Pare i, pel fons, entrelluca el poble de Figuerola del Camp.

0:02 2:06

0,100 10,400

Porta i bifurcació. Trobem una porta de ferro, normalment oberta. Girem a l'esquerra i seguim amunt fent una zig-zaga per superar el desnivell; llavors planegem una mica cap al nord pel costat d'un marge.

Davant mateix de la porta ens queda l'entrada de la mina d'aigua del mas de Barbat. A la dreta abandonem una pista forestal tancada amb un cadenat.

Camí de Fontscaldes

0:03 2:09

0,200 10,600

Bifurcació. Continuem endavant per la pista més bona. Descartem la pista de desemboscar de la dreta. Uns tres-cents metres més endavant passarem a tocar de l'era i dels edificis coneguts amb el nom de les Cotxeres.

0:06 2:15

0,350 10,950

Porta i camí enquitranat (pal). Trobem una segona porta, també oberta; la passem i continuem per l'esquerra, pel camí enquitranat que va de la carretera N-240 a Miramar.

0:01 2:16

0,050 11,000

Derivació a Miramar (pal indicador). L'agafem cap a la dreta. Hi ha un piló que impedeix el pas dels vehicles. Som a les eres de Miramar. Pugem entre les restes de les pallisses i un marge al final del qual trobem l'entrada al mas de les Heures, que veiem a mà dreta custodiat per alterosos xiprers.

8. Miramar, balconada del Camp

El ferm és pavimentat i gravat per facilitar l'adherència davant la forta pujada.

0:08 2:24

0,600 11,600

Miramar (680 m). *Petit nucli del municipi de Figuerola del Camp penjat dalt d'un rocam, sota la Cogulla, i a la vista de tot el Camp de Tarragona. A la seva petita església romànica s'hi venera l'apòstol sant Mateu, i també hi ha un altar dedicat al patró dels excursionistes, sant Bernat de Menthon. A la banda oest, en una clotada entre la població i la Cogulla, hi ha la font del poble, amb aigua fresca i abundant, al mig d'una bonica arbreda. A la banda nord hi ha el cementiri, on reposen les despulles del general carlí Masgoret.*

Aquest poblet va estar uns anys pràcticament abandonat, però gràcies als esforços dels excursionistes de Valls, que hi varen fer el refugi Montserrat Gili, s'ha anat reconstruint.

No disposa de servei de bar ni de botigues de queviures.

Hi entrem pel carrer Major. A la tercera portalada, a mà dreta, trobem el Xalet-Refugi Montserrat Gili, propietat de la Secció de Muntanya de l'AAEET de Valls. Per poder fer-ne ús cal recollir prèviament les claus a la seu de l'entitat, a Valls. El carrer el conformen les façanes de les cases i el peny de roca, que duu a la plaça Major. Podrem fer un tomb i pujar a la balconada de davant de l'església per gaudir de la impressionant panoràmica que s'albira des d'allí.

La balconada de Miramar

PUJADA FINS AL CIM DE LA COGULLA

Si voleu, podeu arribar-vos fins al cim de la Cogulla, on hi ha la Creu i els repetidors de televisió. Tot i no ser el cim més alt de la serra de Miramar (el tossal Gros o Morrot de Sant Jordi té 867 metres), la Cogulla, amb 786 metres, és potser el més emblemàtic i característic d'aquestes contrades i ens ofereix unes vistes fantàstiques als quatre vents.

0:00 0:00

0,000 0,000

Placeta de l'Església. Voregem l'absis i baixem per unes escales cap a l'esplanada dels pins, on es poden aparcar els vehicles. Continuem per la pista que puja en direcció nord-oest i deixem, a mà dreta, la carretera i, a l'esquerra, el camí que duu a la font. Cent metres més amunt se'ns ajunta per la dreta el camí del dipòsit. Anem seguint els senyals del GR 7.

0:06 0:06

0,400 0,400

Trifurcació. Prenem la pista de més a l'esquerra que creua el tàlveg i, fent alguns retombs, segueix pujant. El camí d'enfront, pavimentat, acaba als repetidors de telefonia instal·lats al tossal de la Somerota. El de sota, paral·lel a aquest, està barrat amb un cadenat; és el camí de Lilla, per on segueixen els senyals pintats del GR 7.

0:08 0:14

0,500 0,900

Sender. Per l'esquerra surt un sender que fa drecera. S'enfila força dreturer, però en qüestió de cent metres es planta al cim. Si ens veiem amb ànim, podem agafar-lo i ens estalviarà fer la marrada de la pista. Si volem anar més xin-xano, continuem per la pista, que volta per darrere el con de la muntanya i s'enfila més pausadament.

0:07 0:21

0,400 1,300

Cim de la Cogulla (786 m). Coronat per una creu de ferro de principis del segle XX que, des de l'aparició de la televisió, va quedar del tot eclipsada pels edificis i les poderoses antenes de repetició del senyal. No cal dir que la panoràmica que es pot contemplar és gairebé infinita. Això sí, cal que ensopegueu un dia ben clar per poder-ne gaudir al màxim.

Consell Comarcal de l'Alt Camp

Passeig de l'Estació, 42, baixos • 43800 Valls
Tel. 977 60 62 87 • Fax 977 61 30 71
www.altcamp.cat
consell@altcamp.cat

Parque Natural de Tordera
de la Diputació de Tarragona

Alt Camp • Costa de Barberà • Urgell

Pacte de Santes Creus

Generalitat de Catalunya
Servei d'Ocupació de Catalunya

Unió Europea

Fons Social Europeu

Consell Comarcal
de la Conca
de Barberà

Museu d'Història
de Catalunya

CONSELL COMARCAL
DE L'URGELL

Diputació de Lleida

DIPUTACIÓ DE
TARRAGONA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, PESCA
Y ALIMENTACION

Consorci
de desenvolupament
de l'Alt Camp

